

Sønderjylland.

Aventoft By, Syd for Grænse, ønsker at komme til Danmark. — Fra „Natt.“'s særdige Korrespondent. — Tønder, Fredag den 17. Sept. Adventoft By Syd for Tønder og lige Syd for den nye Grænse, som 14. Marts afgav 50 danske og 271 tyske Stemmer, har nu med 75 pCt. Underskrifter indsendt Andragende om, at Grænsen ved den endelige Afgørelse maa blive sat Syd for Adventoft By, hvis hele Oppland ligger Nord paa, og hvis eneste Afsætningssted for Fisk og den ikke uvæsentlige Maatte-industri er Tønder.

Fattig Lovgivningen. Paa Foranledning af Indenrigsministeriet er Landstingsmand Steincke afrejst til Sønderjylland for sammen med Amtassessor Bang i Aabenraa at affatte det endelige Udkast til den midlertidige sønderjyske Fattiglovgivning.

Nordgrænslands Fonden. Flensborg, 11. September. I Overpræsidiat i Kiel fandt der i Gaar en Drøftelse Sted vedrørende Anvendelsen af den saakaldte Grænselands-Fond. Fra Flensborg deltog Overborgmester Dr. Todsens, Justitsraad, Dr. Løhrmann og Borgerrepræsentant Grabein; for Sydtønder Kreds var Landraad Böhme til Stede. Om Forhandlingerne meddelte tyske Blade, at der opnaaedes fuld Enstemmeighed. Enkelthehederne meddeles ikke, men baade Flensborg og Nibøl, der nu har faaet Landraadskontor og nye Skoler, skal der straks skaffes Plads til mindst 100 Familier.

En Vekselfalskner paa Valglisten. Tønder, 11. September. Det tyske Byraadsmedlem Eckwerth, der i 1919 fik 6-8 Maanders Fængsel for Vekselfalsk, er opført paa Valglisten. I Byraads-mødet Torsdag krævede de danske Medlemmer at faa ham slettet, men dette nægtedes ifølge „Tønder Amts Avis“ fra tysk Side med den Motivering, at Eckwerth havde faaet Oprensning af Arbejder- og Soldaterraadet under Revolutionen. Desuden staa opført flere tyske Embedsmænd, som kun midlertidigt opholder sig i Tønder. Heller ikke disse er bleven slettet. Sagen er indanket for Domstolene.

Sønderjysk Arbejderforenings Kandidater. Haderslev, 11. September. Sønderjysk Arbejderforening har nu udpeget Kandidater til Folketingsvalget i 5 af de 7 sønderjyske Opstillingskredse. I Haderslev Kredsen opstilles Sekretær Lageri; i Aabenraa-kredsen opstilles H. Lorenzen af Graasten; i Rødingkredsen Møllebygger Rasmussen af Toftlund; i Tønderkredsen Formanden for den sønderjyske Husmandsforening, Hjorth, og i Augustenborgkredsen Formanden for Husmandsforeningen i Sønderborg Amt, Madsen af Sjellerup. I de to andre Kredse, Sønderborg og Løgumkloster, vil der senere blive opstillet Kandidater.

H. P. Hanssen som sønderjysk Administrator? Det forlyder i radikale Blade, at Administrator Haarlov forlader Sønderjylland for at blive Stiftamtmand i Odense og at Regeringen paa-tænker at udnævne H. P. Hanssen til Administrator.

Der synes, siger disse radikale Blade, at være Forligsbestemmelser i Gang fra Partiet Vestres Side overfor H. P. Hanssen, og det nævnes i denne Forbindelse, at Regeringen for at vinde H. P. Hanssens Tilhængere end ikke vil vige tilbage for at tilbyde ham hans gamle Stilling som Minister uden Portefølje.

De radikale Blades Meddelelse stammer fra Aabenraa, og der er derfor maaske Tale om en „Følger“ i hvert Fald paa staar „Natt.“, at Rygtet er uden Forbindelse med Virkeligheden. Re-

geringen har aldeles ikke taget Standpunkt til dette Spørgsmaal, bl. a. fordi Amtmand Haarlov endnu ikke er forflyttet; men det kan dog allerede nu siges, at hans Efterfølgere i Sønderjylland sikkert vil blive en juridisk uddannet Mand.

En Afskedigelse paa Sild. „Flensb. Av.“ meddeler fra Sild, at man under Forsæde af Regeringsraad Stühler fra Slesvig har afholdt et Møde i Vesterlands Byraad, hvor det blev vedtaget at gaa ind paa et Forslag om, at Borgmester Lækner til 1. Oktober uden Pension skal trække sig tilbage som Borgmester.

Anledningen hertil er, at Byens Forhold er kørt ud i det værste Kaos. Borgmesteren har handlet ganske vildt. I en længere Artikel i „Tondernsche Zeitung“ fortælles, hvorledes Hr. Lækner uden Byraadets Indvilgelse opkøbte for 5 Millioner Mark Vin. Penge var der ingen Mangel paa, idet Hypotekhjælpen blev benyttet dertil. Alle Embedsmændene fik udbetalt en Valutahjælp paa 3000 Mark. I Kurhuset blev der indrettet for en halv Million Mark Separat-Værelser. Borgmesteren lod endvidere bygge tre Fiskedampere; den ene betales med 2½ Mill. Mark (uden Fangstredskaber), en anden er derimod bleven solgt igen med et Tab paa 100,000 Mark.

Fra Allenstein, siges der til Slutning, helt ovre fra den polske Grænse, kommer en vildfremmed, aaleglat Mand og bliver Borgmester i en friskisk By. Friserne er vant til, at der bag ved Ordet staa en Mand, og bag ved et stort Ord en stor Mand; men saaledes er det ikke med mange af dem, der kommer dernede fra. Manden fjernes nu omsider; at skabe Bund i det bundløse bliver altsaa Eftermandens Sag. Men Vesterland er et døende Badested.

Idylliske Forhold. Arbejdet med at bringe det sønderjyske Jernbanevesen i Orden igen er i fuld Gang, skriver „Kold. Av.“. Det trænger saa vist ogsaa haardt alle Vegne. Slemt ser det ud paa Statsbanerne, men rent grunfuldt er det paa Smaabanerne. Man skal have ondt ved at skelne dem fra Græsmarkerne. Intet Under, at Smaafolk benytter Lejligheden og tjører Køer og Geder midt paa Jernbanelinien. Der gaar jo kun et Par Tog daglig i hver Retning. I Mellemtiden kan Kreaturerne saa nok naa at ave Græsset saa meget, at Toget ikke helt forsvinder i det.

Tysk Minister-Besøg. Flensborg, 14. Sept. Den tyske Kultusminister Henisch, ledsaget af Ministerialdirektør Hepfner, ankom i Gaar Morges til Flensborg fra Maarkær Østerskov, hvor de havde besøgt den tyske Højskole. Ledsaget af Overborgmester, Dr. Todsens, har man besøgt de flensborgske Skoler, og i Aften er alle Byens Lærere indbudt til et Møde med Ministeren.

En Begunstigelse til Tyskerne. Flensborg, 16. September. Det vakte nogen Forundring, at Tyskerne opstillede Kandidater i Nordslesvig, da det kunde synes tvivlsomt, om de kunde faa de for Anmeldelse af et Parti fornødne 10,000 Vælgerunderskrifter samlet. Nu oplyses det, at i Nordslesvig kræves det ikke denne Gang, at der skal 10,000 Underskrifter til for Anmeldelse af et nyt Parti. „Flensborg Av.“ siger hertil: Med Beskæmmelse maa det siges, at Tyskerne har vidst bedre Besked om den mærkelige Undtagelsebestemmelse end de Danske. Den skyldes aabenbart H. P. Hanssen og er skaarret til Rette for hans nye nordslesvigske Parti, der atter skulde skaffe ham en særlig Magtstilling mellem de Radikale og Venstre. Dette naaede han ikke at faa gennemført; men han

har naaet at rydde og bane Vejen for Tyskerne, saa de uden store Anstrengelser kan marehere ind i den danske Rigsdag, mens de efter de almindelige Lovbestemmelser vilde have haft store Vanskeligheder ved det. Det er kun mærkeligt, at den Hanssenske Undtagelseslov er gaaet gennem Rigsdagen, uden at nogen er bleven opmærksom paa hans Øjemed og de farlige Følger. Hermed er, saa vidt vides, ingen bleven spurgt til Raads i Forvejen.

Sønderjysk Kompagni. Flensborg, 13. Sept. Bankdirektør Rossen i Tønder, der sidder i Bestyrelsen for det nye Sønderjyske Kompagni, oplyser overfor „Flensborg Av.“, at der for Tønderes Vedkommende tænkes oprettet en Konserverfabrik, som skal indrettes i den nye Mælkekondenseringsanstalt. En Fiske-rihavn tænkes anlagt enten ved Højer eller ved Havneby paa Rømø, som under det preussiske Styre har været i stadig Tilbagegang.

Muligvis vil man endvidere gennemføre den gamle Plan fra før 1864 om et Dige fra Rømøs nordlige Del til Astrup ved Skærbæk.

Hvad der vilde være sket.

I „Zukunft“ bringer Maximilian Harden nogle Referater fra den for kort Tid siden afholdte store Soviet-Kongres i Moskva. Den fandt Sted kort før de svære bolshevikiske Nederlag, og Tønen var naturligvis derfor noget højstemt. Man ventede jo at staa overfor Polens umiddelbare Undergang, og naar denne sidste Barriere var falden, saa — ja, saa skulde det store Værk gaa for sig, hele Menneskehedens Fornyelse i Bolshevismens Aand.

Ved denne Kongres optraadte ogsaa en polsk „Partifælle“, en Repræsentant for de polske Kommunistere, Marchlewski-Karski, og han fik Lejlighed til at sige netop det, som var det centrale i det hele, det, som har Bud ikke blot til de blege Fanatikere i Kongressalen i Moskva, men som angaar hele Europa.

Den polske Kommunist sagde — det var som sagt inden de store Sejre for Pilsudskis Hæere —: „Der er for mig ingen Tvivl om Krigens Udfald. Vi vil opleve det Øjeblik, da den røde Hær fører det tilintetgørende Slag mod den polske Szlachta (Agrarerne i Polen). Saa vil vore Kanoners Torden blive besvaret af Knaldene fra Geværskuddene paa Warehaws Barrikader; og saa vil Udfaldet af denne Krig og dermed ogsaa af Verdensrevolutionen være afgjort.“

Af ingen anden er det blevet sagt saa knapt og klart, hvad Krigen i Polen betød, som netop af denne Kommunist. I den Udvikling, man i Moskva ventede sig, var der just disse tre Led, der skulde gribe uopsløseligt ind i hinanden, saa at det ene med logisk Konsekvens førte det andet med sig: de polske Troppers militære Nederlag — Revolution i Polen — Revolution i Vesteuropa og dermed i hele Verden!

Det er værd at lægge Mærke til, at i Marchlewski-Karskis lapidare Fremstilling falder Mellemløbet Tyskland helt bort. Naar der først var Revolution i Warshaw, saa var der det umiddelbart derefter ogsaa i London og Paris. Hans Ord er kun et Ekko af den almindelige bolshevikiske Betragtning, at naar det lykkedes at styrte det borgerlige Styre i Polen, saa vilde det ogsaa af sig selv falde i Tyskland. Det vil blive Fremtidens Historieforskning forbeholdt at søge at udrede, hvilke Forhaandsaftaler og Forberedelser til Samvirken, der er blevet truffet mellem Bolshevikerne i Moskva og deres Meningsfæller i Tyskland, og som skulde have været sat i Gang i samme Øjeblik, som Polen faldt.

Det er muligt, at man allerede har sørget for at udviske Sporene, saaledes at den fulde Sandhed aldrig kommer frem; men det kan betragtes som givet, at slige Aftaler har været truffet. Og derved forstaa man ogsaa bedre den forbitrede Skuffelse, som nu ved den polske Sejrh har grebet Bolshevikerne tyske Forbundsfejer: nu syntes alt just at gaa saa glat, og det, som endnu ikke var opnaaet ved den tyske Revolution, og som der uden Hjælp udefra heller ikke var nogen Udsigt til, den totale sociale Omvæltning, den store Kladderadatch, som saa mange urolige Hoveder og mislykkede Genier længtes efter, — det skulde nu altsammen komme! Og saa blev med et Slag alle disse Forhaabninger knust ved de polske Troppers afgørende Sejrh.

For Bolshevikerne var Tyskland saaledes kun et Mellemlid, hvor naar Revolutionen først var i Gang i Polen, det hele gik ganske af sig selv. Det er naturligvis vanskeligt at sige, om det i Virkeligheden vilde være gaaet fuldt saa glat, som Bolshevikerne tænkte sig, men meget synes nok at tyde paa, at der i hvert Fald vilde være kommen Uroligheder i et Omfang som aldrig før, og saa havde de vest- og nordeuropæiske Samfund — lad os ikke glemme disse sidste — staaet lige overfor den store sociale Belastningsprøve. Hvorledes vilde de have klaret den?

Der er efter alt, hvad der ide sidste tre Aar er foregaaet i Rusland, meget, der tyder paa, at Bolshevismen er en orientalsk Frembringelse, der trives daarligt i vesteuropæisk Jord. Men selve Forsøget paa Omplantningen vilde under alle Omstændigheder blive ledsaget af en Række uhyggelige Fænomener som man, ganske bortset fra, hvad det endelige Resultat vilde blive, ikke kunde slippe for. Og at Forsøget vilde være blevet gjort, derom er der ingen Tvivl. At dette nu ikke skete, er udelukkende de polske Troppers Skyld, og jo mere man i Vesteuropa indprenter sig dette, desto bedre vil det være for hele den fremtidige Udvikling.

BILLIG AFTEMLÆSNING.

Vi vil sende Dem frit et Prøvenummer af Illustreret Familie Journal, eller to komplette Aargange af samme Blad — ca. 2,000 almindelige Bogsider, indeholdende flere hundrede Fortællinger, Skizzer, Illustrationer og Anekdoter, for \$1.00 sendt os i Money Order eller registreret Brev; til Canada \$1.25, samt Fortegnelse over en Masse nyankomne Bøger og Lister over en Mængde gode Bøger, der nu sælges til meget nedsatte Priser. Handlende og Agenter tilbydes liberale Vilkaar for at sælge Bøger, Jule- og Nytaars-Kort. Kataloger frit. Skriv straks.

C. Rasmussen Co., 720 S. 4th St., Minneapolis, Minn

Er De interesseret i at købe godt og billigt Majs, Hvede og Alfalfalands, skriv efter Bogen: „Montana Opportunities“ A. C. Farmer, Miles City, Mont.

* * * * *
MRS. LILLIE ALLEN KYDE
 Experienced Voice Teacher
 58 West St.
 Phone: Cedar 1231.
 * * * * *

What's wrong with the World?

A new Book on some of the Great Questions of the Day.
 By Rev. G. H. Gerberding, D.D.
 You may not concur in every point with the Doctor's diagnosis; and you may not always like his prescription, but in all events you want to read his book. It has food for thought.
 Price 75c, net.
 Danish Luth. Publ. House, Blair, Neb.

Kvitteringer.

Japanmissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$3845.55
Easton, Calif., Emmanuels Mgh., Børnenes Hednings-	
missionsforening	28.87
New Lisbon, Wis., en unævnt	1.00
Froid, Mont., Mrs. Ingward Knudsen	2.50
Moorhead, Iowa, Bethesda Young Peoples Society	10.00
Sioux City, Ia., S. S. Offer fra Hedningemissionsfesten	15.00
Milltown, Wis., Pastor H. N. Hansen og Hustru	5.00
Tilsammen	\$3908.25

Indianermissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$1606.80
Hampton, Neb., Emmanuels Mgh.s Kvindef.	10.00
Froid, Mont., Mrs. Ingward Knudsen	2.50
Greenville, Mich., Vego Nelson og Hustru	5.00
Milltown, Wis., Pastor H. N. Hansen og Hustru	5.00
Tilsammen	\$1629.30

Indremissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$1536.39
New Lisbon, Wis., en unævnt	1.00
Atlantic Kreds, ved P. Rasmussen, \$100, til Immi-	
grantmis. \$25	125.00
Milltown, Wis., Pastor H. N. Hansen og Hustru	5.00
Tilsammen	\$1667.39

Utahmissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$902.58
Hampton, Neb., Immanuels Mgh., (alle Mrs.) Paul	
Holm, Jens Holm, Henry Johnsen, Louis Madsen,	
Louis Hansen, Ole Welling, Mads Madsen, G. C.	
Petersen, Herman Hansen, Søren Petersen, Niels	
Petersen, Carl Hansen, Sherman Bondo, Chr. Si-	
monsen, H. T. Madsen, Jens Eriksen, Carl Pe-	
tersen, Carl Johnsen hv. \$1. Lars Eskildsen, Peter	
Hansen, Hans Christiansen hv. \$2	24.00
Tilsammen	\$926.58

Skolekassen.

Skolekassen, se Kbl. Nr. 40	\$835.75
New Lisbon, Wis., en unævnt	1.00
Tilsammen	\$836.75

Alderdømmehjemmet i Brush.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 26	\$26.00
Albert Lea, Minn., Mrs. C. Jensen	10.00
Tilsammen	\$36.00

Bygge- og Skolefund.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$9099.67
New Lisbon, Wis., en unævnt	1.00
Sutton, Neb., Lars C. Hansen (Bonds)	100.00
Greenville, Mich., Vego Nelson og Hustru	5.00
Tilsammen	\$9205.67

Queenslandmissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$524.81
Albert Lea, Minn., Mrs. C. Jensen, til Kirken i Bris-	
bane	10.00
Hampton, Neb., Emmanuels Mgh.s Kvindef.	10.00
Froid, Mont., Mrs. Ingward Knudsen	5.00
Tilsammen	\$549.81

Gideons Hær.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 40	\$264.50
Albert Lea, Minn., en unævnt	50.00
Tilsammen	\$314.50

Redningshjem for Kvinder i Japan.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 37	\$52.00
Blair, Nebr., Junior Tabitha Society	14.00
Albert Lea, Minn., Mrs. C. Jensen	5.00
Tilsammen	\$71.00

Lutheran World Service Campaign.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 39	\$10003.75
Indianapolis, Ind., Trefoldigheds Mgh.	115.00
Tilsammen	\$10118.80

Blair, Nebr., den 7. Oktober 1920.
 Alt modtaget med Tak paa Samfundets Vegne!
 Otto Hansen,

Rettelse. I Kirkebladet Nr. 37 er der kvitteret \$23.35 fra Marcus, Iowa, skulde have været Oyens, Ia. Peter Bondo, Kredskasserer.

Salmebøger

Af „Salmebog for Kirke og Hjem“ føres stadig paa Lager følgende

Nr. 30. Latinske Typer. Versform, med Kollektter og Tekster. Bøjeligt sort Marokko Bind. Guldsmit. Pris \$3.00.

Nr. 30 U. T. Samme Tryk og Udstyrelse som Nr. 30, men uden Kollektter og Tekster. Derfor en betydelig tyndere Bog. Pris \$2.75.

Af de billigere Udgaver foreligger nu følgende:

Nr. 28.—Fuldstændig Salmebog i Versform, latinske Typer, med Bønner og Tekster. Presset Læderbind og Guldsmit. Pris \$2.25.

Nr. 23. — Presset Shirting (imitation leather). Den fuld-stændige Salmebog, med Bønner og Tekster. Versform, latinske Typer. En stærk Bog. Pris \$1.50.

Paa Nr. 23 og Nr. 28 kan der, paa Grund af de presse-de Bind, ikke godt trykkes Navn.

De her anførte Priser er gældende fra 1. August 1920.

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
 Blair, Nebraska.